

Den store seng

møter vi i pannen en uendommelig op-
 nullit spiralfornet
 forlængelse som Shetley
 kalder "rasketappen i
 pannen" (Osebergfundet
 III s 212). Spiralens inner-
 ste punkt er dannet
 ved et rundt gennem-
 boret hull, forøvrig
 er den prydet med tre
 nedskårne linjer som
 følger forlængelsens
 spiralforn. (Se ar-
 kildningen Oseberg-
 fundet III s 213 fig 202
 Fra dette parti og bak
 over til øret løper
 en dybt nedskåret
 enkel konturlinje
 bakover til øret som
 er anbragt lidt oven-
 for og bakover øret.
 Det er nærmest
 skjelfornet og ut-
 skåret fritt som en
 halv cirkel utenfor
 selve hodets kontur
 så at ørehodets kon-
 turline løper innen-
 for øret. Dets indre
 dele er antydnet ved
 en aphyret line
 som er skåret ut i
 overflaten. Derfra fort-
 setter så konturlinjen
 bakover til den tydelig
 ulfornede bakre

Den store seng

Nakketsopp som er en
 særlig eiendommelighet
 ved denne sengetile og som
 ikke finnes på de fire andre
 som det er bevart rester av
 i Osbergfundet. I Toftstad-
 fundet forekommer den
 derimot ofte sammen i
 noget annen form se
 avbildningene Osbergfundet
 III fig 207-208. Nakketsopp
 ved nærværende dyce-
 hode består egentlig av
 to dele. Ytterst er det
 utskåret en rundknothi
 kanturen. Den støtes
 innimot sengetilen på
 to sider av to fremspring
 ende uregelmessige fliser
 som er tilspisset mot
 den utadvendte side
 og som tiltar i bredde
 innefter. Disse fliser er
 prydet med en enkel
 kanturlinje. På det sted
 hvor de støter inn til dens
 kantur er anbragt en
 dypt nedskåret linje og
 bak denne er utskåret to
 huller i selve tilen. Det
 bakerste av hullene
 er mindre det fjerreste
 er nærmest avalt.
 Rundt begge huller løper
 en enkel dypt ned-
 skåret kanturlinje
 som går rundt hullene
 men som samtidig

Den store ring

står i forlignelse
så at det har vært dannet
et uendommelig krumme
formet ornament
som selvis har vært
utfylt med farver
og derfor ses best på
den farverisse av
maleren Henrik Lund
som blev tabt under
utgravningen/904 og som
er avbildet Osbergfundet
III s. 235 fig 246.

Om de hvit dekorasjon
på sergetilene
kan anføres følgende
efter Shetelig i Osberg-
fundet II s. 233.:

„Selvstendy malte
dekorasjoner forekom-
mer derimot på
sergetilene, vindspi-
delene og „stolen“.
Overalt er her en
glatt plan flate
strøket med gull-
lys lunnfarve og
på denne ser det hvit
figurer i mørkere
farver. Desværre var
alle disse malerier
meget dårlig bevart
da de blev funnet,
farven var blekt og
intrasket og som
regel var det bare små
partier hvor tegningen
i dekorasjonen endda

Den store seng.

kunde skyltes. Det viste
 sig også umuligt å konser-
 vere træsmalningen på tre-
 sapene. Den talte dærlig
 opleveres i våt tilstand i
 vann og når træet skulde
 prepareres måtte al farve
 uregerlig afres. Det blev
 derfor lagt start arbejde
 på å sikre hilledes/avalle
 stykker med dekorativ
 malning, de blev tegnet i
 blågrønt eller akvarell ^{indes}
 utgravingen og under den
 senere behandling av Osberg-
 fundet. Ligeså blev det gjort
 analyser av farveprøver,
 statspermitter Schnelk
 meddelte 194-1907 at der
 gulhvite bunnfarven
 på sergetilene hadde
 han påvist jernokker
 og litt airkshvitt, de
 sorte hnyene var
bjørnrot eller rot.
 Der foreligger ingen op-
 lysning om linne-
 midlet i malingeren.
 Prøver av sergetilene
 er avbildet (Osbergfundet
 II) fig 245-46. Bunnene
 er gulhvite tegningene
 i sorte eller brunvorte
 linjer og flater innre
 i figurene delvis lagt
 med kraftigere gult.
 Langs den brunnene
 kanten av rasken

Den store seng

på dyrehovedet er der tegnet
 løkker inn over flaten,
 altså et i farver til-
 føiet supplerment
 til utførelsen av
 selve dyrehovedet, på
 andre av sengetilene
 er lignende løkker
 skåret inn med
 fordyppede linjer?
 Wæverarbeidet sergetile
 har vært prydet med
 maling. Ethvert
 spor av denne er nå
 fjernet ved preparering.
 Men efter at
 rekker av malerne
Henrik Lund og Ola
Geelmeyer kan det
 ses at bunnfarvene
 har vært hvit og gyl-
 brunnt. De arvefærdige
 beskrevne utskårne
 linieornamenter ved
 nappetopp, åre, åre
 og bæft har vært
 utfylt dels med
 brun dels med
 sort farve. Like-
 ledes tilens kant-
 linjer. Deuten har
 den vært prydet med
 flere malte ornamenter
 som ikke har sluttet
 sig til tresperingen
 men som bare har
 vært malt på.
 Først og fremst må

Den store seng

Nevnes et dærlig bevaret
 dyremotiv som har været
 malt med rødbrun og
 sort farve i mellemrum-
 met mellem hæfter og
 Æiet, bredt og rakkethøjen.
 Dernæst kan nevnes endel
 strekornamenter dels sorte
 linge dels gule lærred
 som har været anvendt
 på dyrehodets hals fra
 tungen bandede flise og op-
 over, dels i horisontal dels
 i vertikal retning. Også
 på tilens nedre del har
 det været endel slike stude-
 ornamente, et enkelt
 ornament bestående
 af en gruppe sorte prikker
 og endelig længere rede
 ornament på hænde
 med det firsidige tapp-
 hull, som er blevet
 vedtaget, et lærredor-
 nement. Båndene er
 malt med gul farve
 og udstyrt med sort hori-
 zontale. Dets vrænster
 kan ikke fastslås
 sikkert da det er ufull-
 stændig bevaret, men
 lærredene har været
 anlagt i rette vinkler
 ornament som et a
 la grecie ornament.
 I detelig har gjort opmærk-
 som på at disse malte
 ornament er vel oftest
 er anvendt i magisk
 hensigt for at beskytte
 den som lå i sengen

Den store sørg.

Åkesurn de store dyre
huderne på sergetilene
sikkert har vært an-
bragt i samme hensikt
(Se Sketely: Oselberg-
funnet I s 328 og II
s 234)

Sergetilens øvre del
(dyrehudet) er sammen-
sat av ca. 6 brūd-
stykker. Dens nedre
del hvorav endel
har hat no 295 er
sammenosat av
adskillige brūdstykker.
Av disse har ca 0
hullet sammen-
settes hertil kommer
et stort stykke av
underkanten hvis
glass kan argis og
endely ca 22 løse
fragmenter som
ikke har hullet
sammensettes med
det øvrige. Tilens nedre
del er ganske glatt
og uten arrranner.
Et stykke ovenfor
tilens underkante
utskåret et fersdy
tapphull hvis av-
hvert har ligget ca
62,5 cm. over tilens
underkant. Tapphullets
underkant er avslatt
men det ser ut til
å ha vært 12 cm.
lengt. Dette hulls
bredde kan ikke
måles da det ^{er} lang-
side nu er avslatt.

135cm ovenfor dette hull
 er utstøret et annet tapp-
 hull som er 14-15cm. langt
 og 2-2,5cm. bredt. Disse
 huller må være tapphuller
 for gavlsiden ved indløper-
 det. Det ulder derfor være
 naturlig å anta at denne
 side hadde vært utstyrt
 med to tapper en i over
 og en i underkanten. Det
 synes imidlertid ikke å
 ha vært tilfellet. etc

Bustafsons oppmålings-
 tegning fra utgravningen
 av 14/10 04 fremgår det
 tydelig at denne gavl
 brett har vært utstyrt
 med tapper ved endene
 i overkanten, derimot
 ikke i underkanten.
 Her er det altså en
 enstemmig uover-
 enstemmelse mel-
 lem tileres tappshuller
 og gavlbrettets tapper.

Tilens bakside er ganske
 uten ornament. Nederst
 er utstøret en firkantet
 fals hvis underkant
 ligger 37,5cm over til-
 ens underkant. Falsens
 bredde er 18,5cm, dens
 lengde er 32cm og dens
 dybde er 2cm. Den er ut-
 støret noget skråvise
 i parallel retning med
 tilens skrå under-
 kant. Ca 4,3cm. fra
 falsens overkant og
 7,5cm fra tilens inn-
 advente lengdekant

Den store seng.

Den store sly

er baret et rûndt hull
somm er ca 2 cm i diameter.
I den ovenfor beskrevne
fuls har langsiden E's
ene ende nært inn-
felt i sin fulle bredde
på innsiden (baksiden)
av sergetilen. (Se Sten-
landstegning). Det rûnde
hull i tilens fuls har
da tjent til feste for
en tieragle somm har
holdt langsiden på
glass. Ingeniør Gust
Bryg har beregnet at
længsiden av ser-
getilen har ligget 69
cm. over gulvet.

Sergetilen er båret
i alun og smurt med
linolje sammen-
lært og tullet med
et binnitt og smurt
med matlakke.
Dens midtparti er
sammenholdt ved
jernbolter. Om fund-
forholdene se neden-
for. Sergetilen er tegnet
i full målestokk av
tegneren E. Nielsen
og av farvene er det
trækket utgravningen
til farvestrøser av
Hewitt Lund og
Ola Seelmejer.

Det er laget en kopi
av tilen i naturlig
størrelse. Denne kopi
er utstilt i Osberg-
salen. Det foreligger
også en oppmålings-

Tegning av tålen med
påförte detaljmålningar
1904 no 91 og 1904 no 1909
296.

Den häre sergetle
ved hodegerdet er av
bukk og prydet med et
dyrehode i durre ende.
Den foreligger nu i en
mængde fragmenter og
endel av tålen mangler.
Tålen er avbildet i hopi
i Osebergfundet II s 214
fig 203. Stykkets opprinne-
lige lengde langsefter
midten er anslått til
1,59 m. Bredden nederst
er ca 44 cm. og øverst like
over året ca 42,7 cm. Tyk-
kelsen er ca 4 cm. Hødet
er fra den bakre kant
og op til nakkens begyn-
nelse (altid på halsen)
prydet med en enkel
dygt nedskåret kort-
lange, som har vært
utfyllt med sort farve.
Centrert på midten
av tålen's øvre ende
har den et ca 1,2 cm bredt
fremspring som
fortsetter frem til
dyrehodets øie og som
der prydet med to para-
lelt løpende linier
som løper frem til
dyrets øie og avsluttes
ca 1,5 cm. nedenfor året
(se Seelmeijers tegning
Osebergfundet II fig 245)
Både løper disse to
linier sammen i en

Den store sergetle.

Ung stapp III bylde 5 og 6.
1904 no 190 oppbevares
i vann i Oseberg-
magasinet. Unga sk 8
stykk 8